

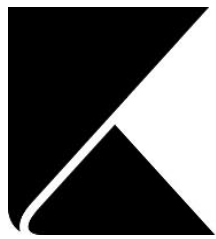

Karelia-ammattikorkeakoulu
Medianomi (AMK)

Kansalaisjournalismi ja sen vaikutus Syyrian vallankumoukseen vuodesta 2011–2014

Raghad Mchawh
Opinnäytetyö, Marraskuu 2023

www.karelia.fi

Karelia
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2023
Media-alan koulutus
Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijä
Raghad Mchawh

Nimike
Kansalaisjournalismi ja sen vaikutus Syyrian vallankumoukseen vuodesta 2011–2014

Tiivistelmä

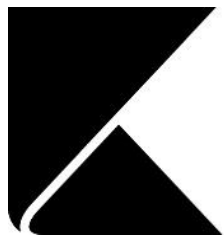
Tämä opinnäytetyö käsittelee kansalaisjournalismin vaikutusta Syyriassa. Opinnäytetyössä selvitetään, mitä kansalaisjournalismi on, miten kansalaisjournalismi on kehittynyt ja miten se on vaikuttanut Syyrian tilanteeseen. Internetin kehityksellä on ollut keskeinen rooli kansalaisjournalismin kehittymisessä. Internet ja sosiaalinen media tarjoavat tilaa, jolla ihmiset voivat nopeasti jakaa tietoa ja saada maailmalaajuista huomiota.

Tietoperustana on käytetty kirjallisuutta ja aiheeseen liittyviä digitaalisia lähteitä. Aineistona on myös artikkeleita, jotka liittyivät Syyrian tilanteeseen. Tulokset osoittivat eettisiä haasteita koulutettujen toimittajien ja kansalaisjournalistien välillä. Aineistosta nousi esille koulutettujen toimittajien luotettavuus, mutta myös kansalaisjournalistien kyky raportoida vaikeista paikoista ja tilanteista eri näkökulmista. Työssä on kerrottu myös kansalaisjournalisti Waadin merkitystä dokumentoida Syyrian tilannetta. Opinnäytetyö antaa syvemmän analyysin siitä, kuinka kansalaisjournalismi voi muuttaa konfliktialueiden tiedonvälitystä.

Kieli
Suomi

Sivuja 38

Asiasanat
kansalaisjournalismi, internet, konflikti, Syyria

Karelia
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
November 2023
Degree Programme in
Media
Tikkariinne 9
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
Tel. +350 13 260 600

Author
Raghad Mchawh

Title
Citizen journalism and its impact on the Syrian revolution in 2011–2014

Abstract

This thesis examines the impact of citizen journalism in Syria. It explores citizen journalism, its evolution, and its influence in the Syrian revolution. The development of the internet has played a pivotal role in the evolution of citizen journalism, providing an outlet where people can instantly share information and gain global attention.

The research draws on literature and relevant digital sources, including articles related to the Syrian situation. The findings revealed ethical challenges between trained journalists and citizen journalists. The data highlighted the reliability of the trained journalists and the ability of the citizen journalists to report from challenging locations and situations from different perspectives. The thesis also discusses the significance of citizen journalist Waad in documenting the Syrian situation. The study provides an analysis of how citizen journalism can transform information dissemination in conflict zones.

Language
Finnish

Pages 38

Keywords
citizen journalism, internet, conflict, Syria

Sisältö

1 Johdanto.....	5
2 Mitä on kansalaisjournalismi.....	6
2.1 Kansalaisjournalismi: uusi ääni perinteisessä mediakentässä.....	6
2.2 Kansalaisjournalismin historia.....	7
2.3 Yhdistävä voima yleisön ja uutisten välillä.....	8
2.4 Kansalaisjournalismi verkon aikakaudella.....	9
3 Tiedonvälitys ja eettiset pohdinnat kansalaisjournalismissa.....	11
3.1 Kansalaisjournalismi ja koulutettujen toimittajien tasapainoilu media lukutaidon ja kokemuksen välillä.....	11
3.2 Kansalaisjournalismi ja luotettavuus: kokemuksia.....	12
3.3 Haasteet ja perspektiivit kansalaisjournalismissa: kriittinen analyysi ...	13
4 Journalismin voima demokratian kulmakivenä.....	14
4.1 Mediavallan vaikutus demokratiaan.....	14
4.3 Mediavallankumous: Kansalaisjournalismin kasvava merkitys.....	16
5 Arabikevät ja mediavallankumous: Kansalaisjournalisttien rooli.....	18
5.1 Kansalaisjournalismi Arabikevään aikana.....	18
5.2 Kansalaisjournalistit todistajina vallankumouksessa.....	19
6 Sukupuolten monimuotoisuus kansalaisjournalismissa: Syyrian naisten tarina.....	20
6.1 Naiskansalaisjournalistien vaikutus Syyrian vallankumouksessa.....	20
6.2 Syyrian naiskansalaisjournalistit: sisäiset haasteet ja ulkopuolinen tuki.....	22
7 Valta ja journalismi: Syyrian hallituksen kontrolli mediasta.....	24
7.1 Journalismin rooli autoritaarisessa yhteiskunnassa: historiallinen tausta.....	24
7.2 Todellisuuden jakaminen: internetin merkitys Syyrian väkivaltaisessa historiassa.....	25
7.3 Sarin-kaasuisku Al Ghoutassa: kauhun dokumentointi sosiaalisessa mediassa.....	25
7.4 Todisteet väkivallasta: Tadamonin traaginen kohtalo.....	26
8 Taistelu totuuden puolesta.....	27
8.1 Toimittajien riskit Syyrian konfliktissa.....	27
8.2 Syyrian median kehittäminen.....	30
8.3 Syyrian median eettinen kehitys.....	31
8.4 Syyrialainen kansalaisjournalisti äitinä sodan keskellä.....	32
9 Tulokset.....	33
10 Pohdinta.....	36
Lähteet.....	38

1 Johdanto

Tietotekniikan kehitys on vaikuttanut mediamaailmaan aivan kuten muihinkin alueisiin. Se on muuttanut mediafirmojen toimintaa ja journalismia perinpohjaisesti. Internet on tullut mullistavaksi välineeksi, joka on tuonut mukanaan uusia käsitteitä, kuten uusi media ja sähköinen lehdistö. Monet mediayritykset ovat ottaneet käyttöön näitä uusia työkaluja pysyäkseen ajan tasalla uuden sukupolven tarpeista ja voidakseen jakaa tietoa nopeasti. Samalla kun mediasisältöjen tuotanto kiihtyy ja yritetään houkuttaa yhä enemmän seuraajia, tämä internet on antanut vastaanottajalle aktiivisemmän roolin viestinnässä. Vastaanottaja voi osallistua viestiin vastaamalla siihen, korjaamalla virheitä ja keskustelemalla aiheesta.

Matkapuhelinten ja internetin leviäminen maailmanlaajuisesti sekä viestintä- ja julkaisuteknologioiden kehitys ovat mahdollistaneet jokaiselle internetin käyttäjälle mahdollisuuden luoda omia verkkosivustoja, blogeja tai henkilökohtaisia profiileja sosiaalisessa mediassa. Näiden alustojen avulla käyttäjät voivat jakaa kaikenlaista sisältöä, kuten tekstipohjaisia viestejä, videoita ja suoratoistoja. Nämä alustat ovat myös toimineet keskustelunaiheiden areenana, joka on vaikuttanut yleiseen mielipiteeseen. Aktiiviset toimijat ja mielipidejohtajat ovat nousseet esiin sosiaalisen median sivustoilla. Luoden uuden ilmiön: kansalaisjournalismin. Tämä käsite on syntynyt sosiaalisen median ympäristössä ja on antanut yksittäisille ihmisille mahdollisuuden vaikuttaa erilaisiin aiheisiin ja haastaa perinteisten mediayritysten vaikutusta lyhyessä ajassa. Se on myös antanut toimijoille ja vaikuttajille mahdollisuuden luoda omaa mediaa pienin kustannuksin. (Grossman, 2009.)

Kirjoitan opinnäytetyön tästä aiheesta, koska olen kiinnostunut journalismista, erityisesti kansalaisjournalismista. Olen kotoisin maasta, jossa kansalaisjournalismin käsite nousi esiin Syyrian vallankumouksen alkuvaiheesta

Ja kansalaisjournalismi vaikutti myönteisesti vallankumouksen kulkuun. Vaikka aiheesta on kirjoitettu monissa yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, en ole nähnyt, että Syyrian kokemuksesta olisi puhuttu riittävästi. Siksi käsittelen opinnäytetyössäni kansalaisjournalismia ja sen historian, käsitelen myös miten kansalaisjournalismi syntyi Syyriassa, miksi ja mikä ajoi kansalaisia ottamaan kameran käteensä ja jakamaan tapahtumia ympäri maailmaa.

2 Mitä on kansalaisjournalismi

2.1 Kansalaisjournalismi: uusi ääni perinteisessä mediakentässä

Kansalaisjournalismin käsitteellä tarkoitetaan toimintaa, jossa tavallinen kansalainen yksilönä osallistuu tiedotusvälineiden yleisöön ja tuottaa mediasisältöä, käsittelee ja julkaisee sitä monipuolisten viestintätekniikoiden avulla. Tämä sisältö voi olla tekstiä, äänitettä tai visuaalista materiaalia, tai se voi olla monimediaista, ja se jaetaan yleensä internetin viestintäsovellusten kautta, kuten blogeissa, videoiden jakamissivustoilla, sosiaalisissa verkostoissa ja sähköisissä keskustelufoorumeissa. Sitä voidaan myös julkaista perinteisten tiedotusvälineiden, kuten televisiokanavien tai radiokanavien kautta, sekä yleisesti ottaen tiedotusvälineiden verkkosivustojen kautta. (Grossman, 2009.)

MediaShiftin perustaja Mark Glaser toteaa, että kansalaisjournalisti on "joku, joka tekee journalistisia tekoja olematta koulutettu journalisti" Glaser sanoo, että kansalaisjournalismia voivat tehdä, jotka aikovat raportoida havainnoistaan laajalle yleisölle, että ne, jotka sattuvat olemaan paikalla, kun uutisia tapahtuu ja jakavat tietoa sosiaalisessa mediassa. (Trainer 2018.)

New Yorkin yliopiston journalismin professori ja kansalaisjournalismin puolesta-puhuja Jay Rosen mukaan kansalaisjournalismin termi toteutuu, kun yleisöllä on journalistisia työkaluja, joilla se voi tiedottaa tärkeistä tapahtumista muille ihmisille (Rosen 2008).

Jay Rosenin mukaan kansalaisjournalismia voidaan tarkastella viidestä eri näkökulmasta:

- Argumentti: jonka mukaan journalistien tehtävä olisi kohdata yleisöä kansalaisena ja auttaa heitä ratkaisemaan ongelmiaan, ja samalla parantaa julkisen keskustelun ilmapiiriä.
- Kokeilu: että journalistit pyrkivät irrottautumaan vakiintuneista rutiineista ja luoda uusia tapoja harjoitella journalismia.
- Liike: toimittajia ja tutkijoita, jotka ovat yhteydessä toisiinsa löyhän verkoston kautta.
- Väittely: keskustelu toimittajien keskuudessa lehdistöstä ja sen roolista demokratiassa.
- Seikkailu: avoin ja kokeellinen etsintä toisenlaiselle lehdistölle. (Rosen 1999, 21–23.)

2.2 Kansalaisjournalismin historia

Ensimmäinen journalistikoulu avattiin Missourin yliopistossa vuonna 1908 lähtien, toki sanomalehdet olivat olleet olemassa jo satoja vuosia ennen sitä. Sanomalehdet vaikuttivat Yhdysvaltoihin varhaisella siirtomaa-ajalla, niin että perustajat sisällyttivät ensimmäisen lisäyksen pykälään, joka suojasi painovapautta. Sen jälkeen amerikkalainen lehdistö antoi koko perustan myöhemmille kansalaisjournalisteille. (Hughes 2011, 6.) Kuitenkin, jos kansalaisjournalismia tarkastellaan viimeaikaisen historian näkökulmasta, usein väitetään, että se kehittyi täysimääräisesti, kun nykyaikaiset kansalaisyhteiskunnat muotoutuivat.

(Allan 2013, 8) kuvaili kansalaisjournalismia, ensimmäiseen persoonan reportaasiksi, jossa kuka tahansa ihminen omaksuu tilapäisesti toimittajan roolin kriisin, onnettomuuden tai katastrofin näyttämöllä. Allan mukaan kansalaisjournalismi termi yleistyi Etelä-Aasian tsunamin 2004 jälkeen, siksi, että uutisorganisaatioiden piti olla riippuvaisia raportoinnista kertoakseen siitä, mitä oli tapahtunut paikan päällä.

2.3 Yhdistävä voima yleisön ja uutisten välillä

Koska kansalaisjournalismin ydinidea perustuu käytäntöön ja kokeiluun, sillä on monia määritelmiä. Kansalaismedia on Clemencia Rodriguezin keksimä termi, joka määritteli tämän käsitteen transformatiivisiksi prosesseiksi, joita ne saavat aikaan osallistujissa ja heidän yhteisöissään. Aparna Dwivedi toteaa, että kansalaisten sisällön luominen on haaste valtaviiran perinteiselle medialle, joka laiminlyö kansalaisten kiinnostuksen ja esittää tapahtumia ja uutisia puolueellisesti. (Dwivedi 2013, 8.) Jay Rosen mukaan, kansalaisjournalismi pyrkii herättämään uusia keskusteluja yhteiskunnassa ja ihmisten keskuudessa. Rosen taajusi, että yhteiskunta ja yleisö olivat vieraantuneet journalismista ja syynä oli lehdistö. (Merrill, Gade & Blevens 2008, 107.)

John Dewey oli ensimmäinen kasvatusfilosofi, joka toi keksiä kansalaisjournalismin uudenlaisia ajatuksia viestinnälle. Deweyn uskoi, että ihmisten ei pitäisi aina oppia lukemalla oppikirjoja ja kuuntelemalla luentoja, vaan oppiminen on totuuden etsimistä, joka etenee aktiivisen osallistumisen kautta, eikä vain totuuden vastaanottamista. (Gruber 1961, 172.) Lippmannin mukaan, sanomalehdessä raportoidaan yleisön kysymyksiä, jotka liittyvät näkymättömiä asioita, mutta niiden kuvaus voi jäädä värittömäksi. Lippmannin mukaan, emme voi saavuttaa todellista ymmärrystä ilman suuria parannuksia kirjanpito, analyysi, tallennus ja raportointi mekanismeissamme. (Lippmann 1998, 4.)

Kansalaisjournalismi syntyi vastauksena lehdistön epäonnistumiseen muodostaa julkista aluetta, jossa yleisö voisi ymmärtää yhteiskunnalliset ongelmat ja osallistua niiden ratkaisemiseen. Ajan myötä kansalaisjournalismi alkoi tuoda vaikuttavan valikoiman innovatiivisia käytäntöjä uutistoimituksille. 1990-luvun loppuun mennessä puolet Yhdysvaltain sanomaledistä oli jo kokeillut kansalaisjournalismia. Sen jälkeen monet uutisorganisaatiot alkoivat muokata itsensä oppiviksi organisaatioksi, joiden tavoite oli jatkuva pohdinta ja kansalaisyhteiskunnan parantaminen. (Sirianni & Friedland 2001, 18.)

Toimittajien vastuu on muokata uutisia niin, että yleisö näkisi itsensä aktiivisina kansalaisina eivätkä vain katsojina, uhreina tai tiedon kuluttajina. Vaikka objektiivisuutta ei tulisi vaarantaa, toimittajat voivat toimia yhdistävinä voimina, kannustaen kansalaisia ja vallanpitäjiä keskustelemaan ja löytämään uusia ratkaisuja. Lisäksi toimittajien tulisi kehystää uutisensa tavalla, joka auttaa kansalaisia ymmärtämään vaikutusvaltansa ja rakentamaan perustaa aktiiviselle osallistumiselle. (Sirianni & Friedland 2001, 187.)

2.4 Kansalaisjournalismi verkon aikakaudella

Vaikka kansalaisjournalismia on ollut ennen internetin kehittämistä, niin mutta ilman internetiä kansalaisjournalismia ei olisi olemassa sellaisena kuin tunemme sen tänään. Maailman ensimmäinen verkkosivusto julkaistiin vuonna 1990, Tim Berners-Leen toimesta, mutta se tuli julkiseksi vasta vuonna 1991 Cernin verkossa, se ei kuitenkaan ollut vuorovaikutteinen, koska se ei ollut sama asia kuin internet, mutta sillä on vaikutus tehdä internettiä sellaisena kuin ihmiset nykyisin tuntevat. (MTV uutiset 2021.) Seuraavien vuosien aikana verkkosivustojen määrä kasvoi, mutta todellinen käyttö verkkosivuille oli vuonna 2004 kun Tim O'Reilly kehitti Web 2.0 -alustan, jonka avulla ihmiset voivat julkista omia verkkosivustojaan ja blogejaan. Esimerkkejä näistä alustoista on WordPress ja BlogSpot. (Open news room 2012, 2.)

Itsenäisen mediatutkija Nadine Jurratin mukaan, terrori-isku New Yorkiin ja Pentagoniin 11. syyskuuta 2001 oli ensimmäinen tapahtuma, joka muokkasi kansalaisjournalismin termiä. Tämän Iskun aikana kansalaiset etsivät ensimmäistä kertaa silminnäkijäraportteja verkosta. Kansajournalismin termi otettiin käyttöön vuoden 2004 Aasian tsunaminaikana. vuoden 2005 Lontoon pommi-iskun aikana silminnäkijät alkoivat lähettää kuvamateriaalia iskusta valtavirtamedialle. (Jurrat 2011, 9.)

Usean vuosikymmenen ajan sanomalehdillä oli erityinen ja tärkeä paikka uutismaailmassa. Vaikka radio ja televisio saivat suosiota, ja sanomalehdet säilyivät, internetin saapuminen oli käännekohta, joka muutti ikuisesti tapaa, jolla uutisia jaettiin. Yhtäkkiä internet toi mukanaan uuden tason kätevyyttä ja välitöntä pääsyä uutisiin, jota perinteinen painettu media ei voinut tavoittaa. Ihmiset saattoivat ennakkoon vilkaista huomisen otsikkoja, ja ajan myötä se antoi kaikille mahdollisuuden osallistua noiden otsikoiden luomiseen. Tämä ilmiö tuli todella selväksi vuoden 2009 Iranin presidentinvaalien jälkeen, kun paljon iranilaisia siirtyi Twitteriin ilmaistakseen turhautumistaan väitetystä korruptiosta ja pitääkseen maailman ajan tasalla siitä, mitä Iranissa tapahtui. Tämä oli merkittävä asia, koska monet perinteiset tiedotusvälineet vaikenivat tuolloin.

Kesäkuussa 2009 Time-lehdessä julkaistussa Lev Grossmanin artikkelissa otsikolla "Iranin protestit: Twitter, liikkeen väline" todettiin, että Twitter ei käynnistänyt protesteja Iranissa, eikä tehnyt niitä mahdollisiksi. Ei ole epäilystäkään siitä, että se on rohkaissut protestoijia, vahvistanut heidän vakaumustaan siitä, etteivät he ole yksin, ja sitouttanut Iranin ulkopuolisia väestöjä tunnetasolla ja välittömällä tavalla, mikä ei ollut koskaan aiemmin mahdollista." Iranin vaaliprotestit osoittavat selvästi sen, miten merkittävä rooli sosiaalisella medialla on uutisten levittämisessä ja miten nämä alustat saattavat merkitä yhteiskunnallemme tulevaisuudessa. (Grossman 2009.)

3 Tiedonvälitys ja eettiset pohdinnat kansalaisjournalismissa

3.1 Kansalaisjournalismi ja koulutettujen toimittajien tasapainoilu media.

lukutaidon ja kokemuksen välillä

Usein korostetaan, että kansalaisjournalismi edustaa tuoretta näkökulmaa mediatoimintaan, ja se antaa äänen niille, joiden ääni harvemmin kuuluu valtamedioissa. (Lievrouw 2011, 130.) Silti vertaillaan tavallisen kansalaisjournalistin ja journalismin koulutuksen saaneen tai alalla virallisesti kouluttautuneen toimittajan välillä, sillä toinen saattaa olla luotettavampi kuin toinen. Journalismin koulutuksen saanut toimittaja yleensä hallitsee syvällisemmin journalismin käsitteet, tekniikat ja ammattieettiset periaatteet virallisen koulutuksena ansiosta. Hän saattaa myös olla suorittanut enemmän harjoittelua ja käytännön työtä journalismin alalla opiskelunsa aikana. Koulutetulla toimittajalla voi olla parempi pääsy journalistisiin lähteisiin ja verkostoihin verrattuna kansalaisjournalistiin. Kuitenkin tavallisella kansalaisjournalistilla voi olla muita etuja, kuten mahdollisuus raportoida vähemmän kattavasti median kattamattomilta alueilta ja kyky dokumentoida tapahtumia eri näkökulmista.

Ajan myötä kansalaisjournalistin noudattamia eettisiä periaatteita on laadittu. Bloggerin eettistä säännöt esittivät periaatetta kansalaisjournalismille. Periaatteet ovat rehellisyys ja oikeiden mukaisuus, vastuullisuus sekä haitan minimoiminen. Professori Martin Kuhn (2007) esitti joukon eettisiä ja käytännön ohjeita kansalaisjournalisteille: edistää vuorovaikutteisuutta, ilmaisunvapautta ja inhimillistä osatekijää sekä tavoitella faktuaalista totuutta ja avoimuutta. Etelä-Kalifornian yliopistossa kehitetty eettiset periaatteet kansalaisjournalismille edellyttää rehellisyyttä sekä lähteiden, konfliktien ja julkaisumotivaation paljastamista. (Roberts & Stener 2012, 9.)

3.2 Kansalaisjournalismi ja luotettavuus: kokemuksia

Yksi merkittävimmistä kansalaisjournalismin verkkosivustoista on eteläkorealainen OhMyNews, jonka perusti Oh Yeon Ho, tunnettu poliittinen aktivisti ja toimittaja. Jotta kansalaistoimittajien työt julkaistaan OhMyNewsissa, heidän on aluksi toimitettava artikkelinsa arvioitaviksi ja hiottaviksi toimituksen tiimin toimesta. Tämä tarkistelu on käytössä vastustaakseen yleistä käsitystä kansalaisjournalismin epäluotettavuudesta. Toimittajat, joilla on tausta ammattitoimittamisessa, arvioivat huolellisesti toimitetut kertomukset. Mutta OhMyNewsin toimittajien työskentelyssä on joskus ollut puutteita merkittävien uutistapahtumien käsittelyssä. (Joyce 2007, 7.)

Vuonna 2002 tapahtui traaginen onnettomuus, jossa kaksi tyttöä menehtyi vahingossa amerikkalaisen sotilasajoneuvoon törmäämisen seurauksena. Joissakin OhMyNewsin raporteissa väitettiin virheellisesti sotilaiden toimineen tahallisesti levittäen väärää ja kiihdyttävää tietoa. Tämä korostaa merkittävää kritiikkiä kansalaisjournalismia kohtaan. Vastauksena tähän kritiikkiin. Teknologiakirjailija Dan Gilmore huomauttaa, että myös perinteisellä medialla on merkittäviä uskotavuus ongelmia ja se julkaisee ajoittain virheitä. Hän kuitenkin uskoo, että niin kauan kuin mediat tekevät aitoja ponnisteluja korjatakseen virheet perustetuilla mekanismeilla, ei ole perustetta tuomitsemiselle. Hän ilmaisee: "Oletan, että julkaisu on tehnyt parhaansa esittääkseen tarkkaa tietoa, ja instituutioissa on mekanismeja korjata mahdolliset virheet". (Joyce 2007, 7.)

Esitän toisen esimerkin epätarkoista raporteista, jotka ovat peräisin kansalaisjournalisteilta. Kun Hurrikaani Sandy iski Yhdysvaltain itärannikolle. Perinteiset uutislähteet kohtasivat merkittäviä vaikeuksia lähettää toimittajia alueille, jotka kärsivät myrskyn vaikutuksista. Tässä tilanteessa uutisvälineet turvautuivat voimakkaasti kansalaisjournalismiin ja hyödynsivät Instagram-kuvia ja Twitteriä raportointiin. Valitettavasti tietojen tarkastuksen tarkkuuden puuttumisen vuoksi kansalaisjournalistit tuottivat epätarkkoja raportteja, jotka edistivät haitallisten huhujen leviämistä. (Mahoney 2012.)

Lokakuussa 2008 kansalaisjournalisti raportoi iReportin kautta, joka oli yhteydessä CNN:ään, että Steve Jobsilla oli vakava sydänkohtaus ja hänet kiidätettiin sairaalaan. Tämä aiheutti Apple-osakkeiden nopean laskun ja lähes 5 miljardin dollarin markkina-arvon menestyksen. Tämä tapahtuma herätti keskustelua kansalaisjournalismin uskottavuudesta ja sen roolista väärän tiedon levittämisessä. Kriitikot väittivät, että se epäonnistui merkittävästi, koska väärä raportti Steve Jobsin terveydestä vaikutti voimakkaasti talousmarkkinoiden vakautta.

Heidän mielestään, epäselvät toimitukselliset standardit ja helppo mahdollisuuksien rekisteröityä CNN:n toimittajaksi olivat osatekijöinä. Toisaalta kansalaisjournalismin puolustajat huomauttivat, että suuret mediablogit antoivat väriin raportteihin uskottavuutta ja pitivät internetistä liikkuvia huhuja, jotka vaikuttavat osakemarkkinoihin, eivät ole ainutlaatuisina, eikä tämä tapaus merkinnyt kansalaisjournalismin loppua. Osa esitti kysymyksiä siitä, pitäisikö syytä etsiä kansalaisjournalismista vai ammattitoimittajien kilpailusta. (Allan & Throsen 2009, 3.)

3.3 Haasteet ja perspektiivit kansalaisjournalismissa: kriittinen analyysi

Glasserin (1999, 23) esittämä huolenaihe koskee pääasiassa sitä, että kansalaisjournalismin kehittämisessä ei ole annettu riittävästi huomiota ajan käyttöön. Keskeisiä käsitteitä ja periaatteita ei ole asianmukaisesti määritelty enne kuin idean käytännön toimeenpanoa on ryhdytty toteuttamaan. Kriitikoiden mukaan kansalaisjournalismin periaatteiden selvittäminen perustuu liian usein konkreettisiin esimerkkeihin, mikä johtaa koko alan sisäiseen ristiriitaan ja epäyhtenäisyyteen. Myös WoodStockin (2002, 45) esittämä esimerkki tukee tätä näkökulmaa, kun hän on huomauttanut, että teoria on usein esitetty kertomuksen muodossa, keskeiset tekstit eivät ole tarjonneet riittävän selkeää määritelmää siitä, mitä tarkoittaa keskusteleminen käsitteen.

Kuula (1999, 184–187) puolestaan tuo esille toisen näkökulman, hänen mukaansa kansalaisjournalismitutkimuksen joukossa kuuluu ääniä, jotka korostavat tämän tutkimusalan asemaa ja sen tavoitteiden selkeyttä, sen sijaan, että se asettuisi perinteisen akateemisen tutkimuksen piiriin, kansalaisjournalismin tutkimus erottuu selvästi. Tutkimuksessa toimivilla tutkijoilla on näkyvä ja selvästi määritelty rooli, ja heidän tavoitteensa, kuten toimituskäytäntöjen arviointi ja muuttaminen, määritellään etukäteen ennen kokeilun aloittamista, tämä tekee kansalaisjournalismin tutkimuksesta täysin erilaisen kuin perinteinen akateeminen tutkimus. Yhteenvedon voidaan todeta, että kansalaisjournalismin kehittämisessä ja teoreettisessa pohdinnassa on havaittu haasteita, erityisesti liittyen käsitteiden ja periaatteiden selventämiseen. Toisaalta kansalaisjournalismin tutkimuksessa on niitä, jotka korostavat sen erityisasemaa ja selkeää tavoitteiden asettelua. Tämä moninaisuus heijastaa kansalaisjournalismin monimutkaista luonnetta ja sen paikkaa mediakentässä.

Charlotte Observerin vaaliprojektissa käytettiin samankaltaisia työkaluja kuin aiemmissa kansalaisjournalismin vaaliprojekteissa. Projektin ansiosta alueella saavutettiin ennätyskorkea äänestysprosentti, myös havaittiin, että lukijoiden poliittinen kiinnostus kasvoi kampanjan aikana. Tämä osoittaa, että kansalaisjournalismi voi innostaa ihmisiä osallistumaan poliittiseen prosessiin ja äänestämään. Toisaalta lukijoiden mukaan Charlotte Observerin poliittiset uutiset olivat enemmän suuntautuneita tiettyyn poliittiseen näkemykseen verrattuna lehden journalistisen puolueettomuuden periaatteeseen. Tämä myötä myös ihmisten luottamus tähän mediaan heikkeni. (Merrill, Gade & Belvens 2001, 154.)

4 Journalismin voima demokratian kulmakivenä

4.1 Mediavallan vaikutus demokratiaan

Vuonna 1922 julkaistussa vaikuttavassa teoksessaan ”Yleinen mielipide” Walter Lippmann tarjosi ajatuksia herättävän näkökulman demokratiaan. Lippmannin väite, ”Kaikki maailman toimittajat työskentelemässä kaikkina päivän tunteina eivät voisi nähdä kaikkia maailman tapahtumia, korostaa toimittajien luonnollista rajoitusta pelkkinä todistajina todellisuuteen. Tämä lausunto muodosti perustan hänen argumentilleen, vihjaten siihen suuntaan, että lehdistö kamppailee täyttääkseen keskeisen roolinsa neljäntenä valtiomahtina, jonka tehtävänä on vartioida vallankäyttäjiiä ja esittää koskemattomia totuuksia yleisölle. (Howard 2019, 18.)

Schumpeterin väitteen mukaan aktiivinen poliittinen osallistuminen tapahtuu johtajien valitsemisen ja syvällisten keskustelujen mekanismien kautta. Tämä osallistava lähestymistapa antaa kansalaisille mahdollisuuden vaikuttaa käytännössä maansa johtajuuteen, erityisesti vaalikampanjoiden ja johtajien vaihdosten aikana, siksi kansalaisten osallistumisen asteesta tulee mittari demokraattisen järjestelmän elinvoimasta ja kestävydestä. tämä osallistava teoria korostaa yksilön perustavanlaatuisia roolia poliittisen tasa-arvon ja autonomian edistämisessä. (Howard 2019, 18.)

Tässä yhteydessä yksilöt turvautuvat journalismiin korvaamattomana välineenä tietoon perustuvassa päätöksenteossa. Journalismi ottaa monipuolisen roolin demokraattisissa yhteiskunnissa, ennen kaikkea sen on toimittava puolueettomuuden linnakkeena, tarjoten kattavaa tietoa, joka muodostaa pohjan, jolle kansalaiset perustavat itsehallintonsa valinnat. Samanaikaisesti journalismi ottaa tutkijan roolin, syventyen hallinnon keskittymien tutkimukseen, lisäksi se varustaa kansalaiset analyyttisillä työkaluilla, joita tarvitaan maailman monimutkaisten kysymysten ymmärtämiseen. Edistääkseen sosiaalista empatiaa, mediayritykset valaisevat etäisten yhteisöjen elämää ja kulttuuria, lisäksi journalismilla on ainutlaatuinen kyky edistää julkista keskustelua, katalysoiden lisääntyntä vuorovaikutusta. (Pateman 1970, 1–23.)

Journalismi toimii tärkeänä väylänä kansalaisille, joiden on liikuttava politiikan ja hallinnon monimutkaisilla poluilla, se auttaa yksilöitä ymmärtämään poliittisten asioiden monimutkaisuuden ja osallistumaan niihin aktiivisesti. Tässä mielessä journalismi ei ole vain tarkkailija, se on aktiivinen osallistuja demokraattisessa prosessissa, helpottamalla tiedon, analyysin ja keskustelun virtaamista. Tutkijat ovat historiallisesti turvautuneet journalismiin välineenä ilmaista ideoitaan ja mielipiteitään ja että journalismi edustaa demokratian peruspilaria. Aivan kuten intohimoiset ja mullistavat keskustelut, jotka käytiin Ranskan vallankumouksen aikana, journalismi tarjoaa foorumin, jossa erilaiset näkökulmat voivat kohdata ja kehittyä.

On kuitenkin tärkeää tunnustaa, että demokratian ja journalismin välinen suhde on hienovarainen. Vaikka demokratia tarjoaa hedelmällisen maaperän journalismin kukoistamiselle, journalismin syntyminen, joka alkoi siirtokunnissa monarkkisen hallinnon alaisuudessa ennen amerikkalaisen demokratian perustamista. Tämä historiallinen konteksti osoittaa, että journalismi voi olla olemassa erilaisissa poliittisissä ympäristöissä sekä demokraattisissa että ei demokraattisissa, mutta sen rooli ja vaikutus voivat vaihdella merkittävästi. (Schudson 2008.)

4.2 Mediavallankumous: Kansalaisjournalismin kasvava merkitys

Journalismi on väline, joka yhdistää vallanpitäjät ja tavallisen kansan, se antaa kansalaisille tiedon ja näkökulmat, joita he tarvitsevat tehdäkseen informoituja päätöksiä demokratiassa. Se vangitsee demokraattisen keskustelun ytimen, missä kilpailevia ideoita ja arvoja keskustellaan avoimesti, arvioidaan ja joskus muutetaan. Vuonna 2009 Goode määritteli kansalaisjournalismin niin, että se edustaa merkittävää muutosta siinä, miten uutisia ja tietoa tuotetaan ja jaetaan, se sisältää käytännössä tavallisten ihmisten, joilla ei ole ammatillisen journalistin koulutusta, aktiivisen roolin uutisten raportoimisessa ja jakamisessa digitaalisilla alustoilla. (Goode 2009, 1288–1290.)

Tämä ilmiö sai vauhtia vastauksensa perinteisen journalismin koettuun tarpeeseen muutokseen, kuten ilmenee julkisen ja kansalaisjournalismin liikkeestä, joka syntyi 1980-luvun lopulla. Tämä liike vaati median roolin uudelleenmäärittelyä yhteiskunnassa, se väitti myös, että journalismin ei tulisi rajoittua pelkästään faktojen esittämiseen, sen tulisi sen sijaan aktiivisesti osallistua yleisön kanssa ja toimia demokraattisten prosessien vahvistamisessa. (Kim & Lowrey 2015.)

Yksi huomionarvoinen varhainen esimerkki tästä muutoksesta tapahtui, kun Ledger Enquirer, paikallislehti Columbuksessa, otti käyttöön julkisen journalismin periaatteet vuonna 1988. Tämä merkitsi yhtä ensimmäisistä tapauksista, joissa valtavirtamedia otti kansalaiset aktiivisesti mukaan uutisten keruuprosessiin. Seurauksena kansalaiset alkoivat osallistua aktiivisemmin uutisten raportointiin ja olivat avainasemassa tuomassa esiin jännitteitä hallitusten perinteisten uutistoimistojen ja heidän yleisöjensä välillä. Tämä muutos journalismin käytännöissä vaikutti myös paikalliseen yhteisöllisyyteen, esimerkkinä toimi Japanilainen journalisti Asahi Shimbun, joka alkoi tehdä syvällisiä haastatteluja kansalaisten kanssa ja esitteli oman osion nimeltä ”Civic Welfare”, joka käsitteli kysymyksiä tavallisten ihmisten näkökulmasta. (Haas 2006, 7–9.)

Kansalaisjournalismi kannalta merkittävä hetki oli vuoden 2009 Iranin presidentinvaalit. Väkivaltaisen mielenosoitusten tukahduttamisen edessä kansalaisjournalistit, joilla oli usein älypuhelimet ja sosiaalisen median alustat käytettävissä, pelasivat keskeistä roolia tapahtumien dokumentoinnissa ja jakamisessa. Koskettava esimerkki oli Neda Agha Soltanin traagisen kuoleman video Iranin protesteissa, joka sai kansainvälistä huomiota.

Tällainen kansalaisten tuottama sisältö oli elintärkeää vaihtoehtoisten näkökulmien ja tietojen tarjoamisessa, joita hallitukset olisivat ehkä halunneet tukahduttaa. (Jurrat 2011, 12.) Alueilla, joilla hallitukset pitävät tiukkaa otetta tiedosta kuten Syyriassa, Egyptissä ja Libyassa, kansalaisjournalismi nousee arvokkaaksi vaihtoehtoiseksi näkökulmien lähteeksi, usein kutsuttuna ”kansalaisten

näkemyksiksi” näissä paikoissa perinteinen journalismi kohtaa usein voimakasta sensuuria tai hallituksen vaikutusta. (Karlekar & Radsch 2012, 4–5.)

5 Arabikevät ja mediavallankumous: kansalaisjournalistien rooli

5.1 Kansalaisjournalismi Arabikevään aikana

Arabikevät viittaa laajan joukkoon mielenosoituksia ja kapinoita, jotka tapahtuivat Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. Kaikki alkoi Tunisiasta vuonna 2010 ja levisi nopeasti muihin Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maihin. Arabiankevään aikana mielenosoittajat ilmaisivat poliittiset ja taloudelliset huolensa, vaatien suurempia vapauksia ja demokraattisia uudistuksia. Nämä mielenosoitukset olivat suurelta osin rauhanomaisia, ja niihin osallistui ihmisiä eri taustoilta, jotka tulivat yhteen ilmaisemaan huoliaan ja puolustamaan oikeudenmukaisempaa ja demokraattisempaa yhteiskuntaa. (Cavatorta 2012.) Arabikevään aikana, useissa arabimaissa 2010-luvun alkupuolella tapahtuneiden demokratialiikkeiden ja protestien sarjan myötä, uutisten ja tiedon jakelutapa muuttui merkittävästi, erityisesti maailmanlaajuisessa mediakentässä. (Khamis, Gold & Vaughn 2011, 3–10.)

Tämä muutos voidaan liittää kansalaisjournalistien aktiiviseen osallistumiseen, mukaan lukien bloggaajat, Twitter-käyttäjät ja tavalliset ihmiset, jotka saattoivat olemaan todistamassa näitä historiallisia tapahtumia. Nämä kansalaisjournalistit ja aktivistiryhmät hyödynsivät media-alustoja, jakamalla kuvia ja videoita suoraan protestien ja mielenosoitusten ytimistä, tämä lähestymistapa mahdollisti heille tarjota ainutlaatuisen ja usein välittömämmän näkökulman verrattuna perinteisiin uutislähteisiin. Kansalaisjournalisteilla oli ratkaiseva rooli Arabikevään vallankumousten kuvauksen ja kehystämisen suhteen, jakamalla omakohtaisia kertomuksiaan he tarjosivat sisäpiiriin näkemyksen tapahtumista, mikä usein poikkesi vallitsevista virallisista kertomuksista. Käytännössä he haastoivat näiden tapahtumien päämäärittelijät, jotka sisälsivät tyypillisesti hallituksen edustajat ja heidän viestintätiiminsä. (Schlesinger & Tumber 1994, 33.)

(Hoskins & O'Loughlin 2010) mukaan, kansalaisjournalismilla on iso rooli Syyriassa, koska tätä sotaa ei olisi voitu kattaa eikä ymmärtää ilman uusien medioiden rooli huomioimista. Länsimedia omaksui narratiivin, joka kuvaili Arabikevään osallistujia "vallankumouksellisina liberaaleina mielenosoittajina", jotka olivat yhtenäisiä vastustuksessaan pitkäaikaisille autoritaarisille hallinnoille. Tämä näkökulma korosti kollektiivista taistelua demokratian, ihmisoikeuksien ja poliittisen muutoksen puolesta. (BBC trust 2012, 44.)

Syyriassa valtion kontrolloimat mediat pitivät huolestuttavana käytäntöä levittää väärää tietoa niin sanotuista aseistetuista joukoista ja rikollisista, jotka riehuivat vapaana ja aiheuttivat pelkoa ja syyllistyivät väkivaltaan sekä siviilejä että poliiseja vastaan. On kuitenkin tärkeää huomata, että monet näistä henkilöistä eivät olleen itsenäisiä toimijoita vaan pikemminkin hallituksen rekrytoimia ja palkkaamia yksilöitä, heitä voisi paremmin kuvata "katurosvoina" ja "toimijoina", jotka toimivat hallituksen puolesta. Samaan aikaan hallitus yritti siirtää huomion omista toimistaan syyttämällä kansainvälisiä uutisvälineitä, erityisesti Al Jazeera ja muita satelliittikanavia propagandan levittämistä. Tämä niin sanottu propaganda pyrki välittämään Syyrian sisäisten kapinoiden oikeutettisuuden ja korostamaan maailmanlaajuisia tuomiota hallituksen julmille toimille näitä kapinoita vastaan. (Malik, Black & Hassan, 2011.)

5.2 Kansalaisjournalistit todistajina vallankumouksessa

Heinäkuun 20. päivänä 2011 pitämässään puheessa Syyrian presidentti Bashar Al Assad syytti aktivisteja ja mielenosoittajia sabotaattoreiksi ja salaliittolaisiksi. Hän väitti, että nämä yksilöt olivat hyvin palkattuja ja heidän tehtävänsä oli kantaa videokameroita tehdäkseen yhteistyötä median kanssa. Lisäksi hän väitti, että jotkut saivat taloudellista korvausta osallistuakseen mielenosoituksiin ja harjoittaakseen videokuvaustoimintaa. Assad jatkoi välittämällä, että rauhanomaisia mielenosoituksia käytettiin verhona aseistetuille yksilöille.

Syyrian viranomaiset syyttivät toistuvasti valmistettuja ulkopuolisia tekijöitä, jotka väitetysti saivat rahoitusta maan sisällisiltä tahoilta. Näitä ulkopuolisia tekijöitä syytettiin tarkoituksellisesta kaaoksen ja levottomuuden lietsomisesta koko maassa ja heidät nähtiin lainvastaisena vähemmistönä, joka toimi ulkomaisen agendan hyväksi. Heidät leimattiin agentiksi ja pettureiksi, jotka olivat juonimassa maansa parasta etua ja hyvinvointia vastaan. (Staff 2011.)

Vuonna 2011 Syyriassa koettiin laajoja protesteja hallitusta vastaan, koska ulkomaisilla toimittajilla oli rajoituksia ja turvallisuuskysymyksiä, paikalliset asukkaat ottivat roolin kansalaisjournalisteina, heidän raportointiinsa kuului valokuvien ja videoiden ottaminen protesteista, väkivallan jälkien dokumentointi ja henkilökohtaisten tarinoiden jakaminen vaikutetuista yhteisöissä. Vaikka kansalaisjournalisteilla saattoi puuttua perinteisten toimittajien ammatillisesta koulutus ja kokemus, heidän vaikutuksensa oli syvä. Heidän roolinsa oli keskeinen Syyrian vallankumouksen todellisuuksien paljastamisessa maailmalle, raakojen ja suodattamattomien raporttinsa avulla, usein älypuhelimilla tallennettuina, he onnistuivat herättämään maailmanlaajuisia huomiota ja saamaan tukea sorrettujen syyrialaisien ihmisten toiveille. (Amnesty International 2013, 17.)

6 Sukupuolten monimuotoisuus kansalaisjournalismissa: Syyrian naisten tarina

6.1 Naiskansalaisjournalistien vaikutus Syyrian vallankumouksessa

On tärkeää tunnustaa syyrialaisnaisten merkittävä panos, he ovat olleet aktiivisesti mukana kansalaisjournalismin parissa vuodesta 2011 lähtien, jotkut näistä naisista ovat valitettavasti joutuneet itse rikosten uhreiksi. Yksi merkittävä tapaus on Fatima Khaled Saad, 22-vuotias sairaanhoitaja, joka otti kansalaisjournalistin roolin käyttäen salanimea Farah al-Rayes. Hänet pidettiin kotitalostaan Latakiasta 28. kesäkuuta 2012 yhdessä veljensä ja isänsä kanssa.

Vaikka hänen veljensä ja isänsä vapautettiin pian pidätyksen jälkeen, Fatiman tilanne muuttui murheelliseksi, Al Jazeera:n mukaan hänet siirrettiin Damaskoksen sotialstiedustelun päämajaan.

Syyrian ihmisoikeusverkosto raportoi 23. lokakuuta 2012, että hän oli valitettavasti menehtynyt pidätyksen aikana kidutuksen seurauksena. Tämä tapaus toimii karuna muistutuksena niistä riskeistä ja vaaroista, joita kansalaisjournalistit kohtaavat, mukaan lukein rohkeat naiset kuten Fatima, jotka ovat olleet olennaisessa roolissa Syyrian konfliktin dokumentoinnissa ja tiedon jakamisessa huolimatta vakavista uhkista heidän turvallisuudelleen. (Lynch, Freelon & Aday 2014, 17.)

Zaina Erhaimin matka alkoi, kun hänen ystävistään, jotka eivät tunteneet journalismia ja kaipasivat luotettavaa opastajaa, vaikka Zaina oleskeli tuolloin Isossa-Britanniassa, hän auttoi heitä Skype-yhteyden välityksellä antamalla arvokkaita vinkkejä ja neuvoja. Kun hän palasi Syyriaan hän ryhtyi tiiviiseen yhteistyöhön kansalaisjournalistien kanssa auttaen heitä luomaan televisiouutispaketteja. Hänen päämääräänsä oli varustaa heidät tarvittavilla taidolla, joita hän itse oli saanut koululta Isossa-Britanniassa. Aluksi hänen koulutuksensa keskittyi ensisijaisesti miespuolisiin kansalaisjournalisteihin, mutta muutamien koulutussessioiden jälkeen hän huomasi, ettei naisia ollut mukana. Hän tunnusti tarpeen sukupuolten monimuotoisuudelle ja kutsui mukaan naisia, jotka olivat kiinnostuneita oppimaan journalismia, vaikka heillä ei ollut aiempaa kirjoituskokemuksia, ei edes päiväkirjaa. (Context 2016.)

Nämä naiset, jotka pyrkivät kohti journalistinuraa, kohtasivat monia haasteita yhteiskunnan asettaminen odotusten vuoksi. Heidän jokaista tekoaan seurattiin tarkasti ja pienimmästäkin virheestä seurasi suuria seuraamuksia, toisin kuin miehiin, joille usein annettiin anteeksi vastaavissa tilanteissa. Siitä huolimatta naiset osoittivat hämmästyttävää päättäväisyyttä ja luovuutta, he löysivät kekseliäitä tapoja tehdä haastatteluja, esimerkiksi hyödyntämällä internetiä henkilökohtaisten tapaamisen välttämiseksi ja lähettämällä kysymyksiä välikäsiin,

kuten lasten tai aviomiesten välityksellä. Heidän kykynsä voittaa nämä esteet olivat osoitus heidän sitkeydestään, joka oli vahvistunut vuosien varrella, koetun sortamisen keskellä. Zaina Erhaim uskoi, että nämä kokemukset olivat opettaneet heille ainutlaatuisia tapoja murtaa yhteiskunnalliset esteet. (Context 2016.)

6.2 Syyrian naiskansalaisjournalistit: sisäiset haasteet ja ulkopuolinen tuki

Syyrialaisella naisilla, jotka työskentelevät journalisteina on vaikeuksia. He eivät saa liikkua vapaasti, koska säännöt vaativat heitä olemaan aina miesten seurassa, eikä heillä ole itsenäisyyttä, vaikka jotkut organisaatiot tarjoavat tukea ja antavat heille olla miesten kanssa, se voi silti olla hankalaa ja vahvistaa ajatusta siitä, että naiset tarvitsevat aina miesten apua. Miehiset kollegat voivat hyvällä tarkoituksellaan asettaa lisävaatimuksia turvallisuuden nimissä, estäen naisten journalisteja menemästä kentälle ja lisäten heidän kohtaamiaan rajoituksia. Johtajat kokevat myös lisääntyntä painetta ja vastuuta, kun naispuolinen henkilöstö työskentelee Syyriassa, mikä entisestään vaikeuttaa mahdollisuuksia.

Pelko pidäteyksi tulevista toimii merkittävänä esteenä, koska joissakin tapauksissa pidätyt naisjournalisti ovat kohdanneet pahoinpitelyä ja hylkäämistä perheensä taholta, tämä kokonaisuutena kuvastaa syvällisiä ja moniulotteisia rajoituksia naisten journalisteille Syyriassa, mikä tekee heidän elintärkeän roolinsa konfliktin dokumentoinnissa ja raportoinnissa erittäin haastavaksi. (The stichting female journalists network 2016, 39.)

Toisaalta on useita järjestöjä, joiden tavoitteena on edistää Syyrian naisjournalistien roolia, myöntää heille oikeutensa ja mahdollisuutensa työskennellä tasavertaisesti muiden syyrialaisien miesjournalistien kanssa. Esimerkiksi Syyrian naisjournalistiverkosto (SFJN) pyrkii tukemaan naistoimittajia Syyriassa, niiden päätavoitetta ovat: parantaa median organisaatioiden rakennetta, jotta ne olisivat herkempiä sukupuoliin liittyville kysymyksille, ja vaikuttaa näiden mediayritysten tuottamaan sisältöön.

SFJN suorittaa kenttäkäyntejä, työpajoja ja konsultaatioita auttaakseen näitä organisaatiota kehittämään parempia toimitussääntöjä, jotka ottaisivat huomioon sukupuolen näkökulman. Tärkeää osa tätä ohjelmaa on tietoisuuden lisääminen sukupuolikysymyksistä Syyrian kontekstissa, jotta piilossa olevat ongelmat tulisivat näkyvämmiksi mediakattavuudessa. SFJN järjestää myös koulutustilaisuuksia rakentaakseen kapasiteettia sukupuolten tasa-arvon, turvallisuuden ja digitaalisen turvallisuuden toimittajille. SFJN sitoutuu varmistamaan naistoimittajien turvallisuuden ja suojelun tarjoamalla tietoa, koulutusta ja taloudellista tukea. (Syrian female journalists network 2014.)

7 Valta ja journalismi: Syyrian hallituksen kontrolli mediasta

7.1 Journalismin rooli autoritaarisessa yhteiskunnassa: historiallinen

Tausta

Valtion voimakas kontrolli mediasta, tukahduttava sensuuri ja dissidenttien äänien tukahduttaminen eivät ole uusia ilmiöitä Syyriassa. Itsenäisillä sanomalehdillä ja televisiokanavilla ei ole ollut mahdollisuutta toimia vapaasti Syyriassa. Vuodesta 1963 huhtikuuhun 2011 asti jatkuneen poikkeustilan aikana toimittajat saattoivat joutua pidätetyiksi ja vangituiksi raportoidessaan monista aiheista, jotka koettiin uhkana kansalaiselle turvallisuudelle, vallitsevan Ba`ath puolueen asemalle tai itse hallitukselle.

Valtion sensuuri esti vuosikymmeniä julkista raportointia tai keskustelua monista aiheista, mukaan lukein ihmisoikeusloukkaukset Syyrian turvallisuusvoimien toimesta, kuten yli 22 vangin tappaminen Saydnayan sotilasvankilassa heinäkuussa 2008. tämä esimerkki osoittaa kuinka tiukka hallinnon kontrolli tiedonvälityksestä ja mediakanavista on ollut, mikä on vaikeuttanut vakavista loukkauksista tiedottamista ja niiden keskustelua julkisuudessa. Tämä pitkäaikainen median tukahduttaminen korostaa haastavaa ympäristöä, jossa toimittajat ovat joutuneet työskentelemään Syyriassa. (Amnesty International 2013, 6.)

Historiallisesti, useimmissa arabimaissa vallan ottivat autoritaariset hallitukset 1900-luvun puolivälin jälkeen niiden itsenäistyttyä. Nämä hallitukset pyrkivät ylläpitämään kontrollia yhteiskunnassaan ja yksi keinoista siihen oli vaikuttaa mediaan. He näkivät journalismin välineeksi, jolla voitiin hallita tiedonkulkua, muokata julkista mielipidettä, välittää hallituksen politiikkaa ja jopa vaikuttaa siihen, miten ihmiset määrittelivät itsensä kansalaisesti ja kulttuurisesti. (Mellor 2007.)

7.2 Todellisuuden jakaminen: internetin merkitys Syyrian väkivaltaisessa historiassa

Monet journalistit ja syyrialaiset aktivistit uskoivat, että internetin tulo oli syvästi muuttanut Syyrian hallinnon kykyä toteuttaa hirvittäviä väkivallantekoja. Tämä muutos nähtiin voimakkaana kontrastina historiallisten tapahtumien kanssa, erityisesti vuoden 1982 Hama-verilöyly, joka tapahtui Hafez al-Asadin, nykyisen Syyrian presidentin Bashar al-Assadin isän aikana. Vuonna 1982 Hafez al-Asadin hallinto teurasti raakalaismaisesti tuhansia väitetyiksi Muslimiveljeskunnan jäseniksi epäiltyjä ihmisiä Hamas kaupungissa. Tämä tapahtuma oli erityisen hälyttävää ei vaan äärimmäisen väkivallan takia, myös siksi että hallinto onnistui pitämään sen pitkään piilossa ulkomaisilta toimittajilta, sen lisäksi hallinto esti menestyksekkäästi jopa syyrialaisia kansalaisia saamasta tietää totuutta tästä verilöylystä. Itse asiassa täytyi kulua monta vuotta ennen kuin tragedian täysi laajuus tuli tunnetuksi. (Lynch, Freelon & Aday 2014, 7.)

Khaled al-Khani oli vain seitsemänvuotias, kun hän menetti isänsä Haman kaupungissa Syyriassa. Khaledin mukaan tämä verilöyly oli suunniteltu Syyrian hallituksen toimesta erityisen julmaksi esimerkiksi. He halusivat osoittaa Hamaan asukkaiden kautta kaikille syyrialaisille, että hallituksen vastustaminen johtaisi vakaviin seurauksiin. Tämä julma strategia toimi pelotteena, pitäen syyrialaiset hallituksen vallan alla kolmen vuosikymmenen ajan. (Atassi 2012.)

Haman asukkaiden pelko mainita edes verilöyly alkoi horjua, kun hallitusta vastustavat mielenosoitukset alkoivat vuonna 2011, tällä kertaa Syyrian kapinan aikana tietoa kaupunkien kuten Homsin tuhoutumisesta ja väkivallasta jaettiin

reaaliajassa poikkeuksellisen yksityiskohtaisesti ja graafisesti. (Lynch, Freelon & Aday 2014, 8.)

7.3 Sarin-kaasuisku Al Ghoutassa: kauhun dokumentointi sosiaalisessa mediassa.

Syyriassa, missä konflikti ja viranomaisten sensuuri hallitsevat, joukko kansalaisijournalisteja nousi esiin luotettavan tiedon lähdevaloina. Kun itsenäistä mediaa ei ollut nämä rohkeat yksilöt omaksuivat tarkan ja puolueettoman raportoinnin arvot vastapainoksi virallisten valheiden leviämiseksi. Kun viralliset journalistikoulutusta ei ollut saatavilla, kokeneet toimittajat ryhtyivät opettamaan perusjournalismin taitoja omatoimisesti, he muodostivat ikään kuin kansalaisten omaisen uutispalvelun, tarjoten reaaliaikaista uutisvirtaa maailmanlaajuiselle yleisölle, joka janosi suodattamatonta näkemystä Syyriaan. Nämä journalistit vaikuttivat myös kauas pelkän konfliktin julistamisesta, esimerkiksi Shaam News Networkin jakamat syyrialaisien kansalaisvoimin kuvaamat YouTube-videot vahvistavat kemiallisten aseiden käytön Syyrian maaperällä. (Looney 2018.)

Vuonna 2011 Syyrian protestit saivat laajaa huomiota, kun niitä jaettiin laajasti sosiaalisen median alustoilla. Vaikka sosiaalinen media tuki protestiliikettä, siitä tuli myös väline, jonka avulla käyttäjät dokumentoivat turvallisuusvoimien toimia, tallentaen tapahtumia kuten kyynelkaasun käyttö ja fyysiset hyökkäykset. Konfliktin kärjistyessä verkossa jaetut videot paljastivat yhä järkyttävämpiä väkivallan tasoja. Nämä videot toimivat käytännössä visuaalisina todisteina vakavista ja mahdollisesti laittomista teoista kansainvälisen lain mukaan. Kun konflikti eteni maaperällä, samanaikainen narratiivi eteni verkossa lähes reaaliajassa. Konfliktin edetessä ja merkittävien kansainvälisen lain rikkomusten väitteiden jatkuessa ilman merkittävää kansainvälistä puuttumista, Syyria muuttui yhä saavuttamattomaksi kansainvälisille tutkijoille, tämä pakotti viranomaiset etsimään

vaihtoehtoisia tietolähteitä oikeudellisten tapausten rakentamiseksi. Kansainväliset viranomaiset kääntyivät konfliktin etulinjassa toimivien yksilöiden puolueen, jotka dokumentoivat ympäristöään ja konfliktin tapahtumia tavoitteenaan täyttää korkeimmat tutkimusstandardit. Näiden omistautuneet etulinjan dokumentoijat pelasivat keskeistä roolia kriittisen näytön säilyttämisessä. (Syrian Archive 2023.)

Vuonna 2013 Al Ghoutan asukkaat Syyriassa uskoivat sosiaalisen median dokumentoinnin voimaan, joka voisi kiinnittää maailman huomion kauhistuttavaan tapahtumaan. Aamulla heitä vastaan suunnatut ohjaukset toivat mukanaan sarin-hermokaasua, yhden kaikkien myrkyllisimmistä kemiallisista taisteluaineista. Yhdysvaltain viranomaiset arvioivat yli 1400 ihmisten, mukaan lukien satojen lasten, menettäneen henkensä ja tuhansien muiden loukkaantuneen tässä yhdessä iskussa. Monet selviytyjät yhä pitkäaikaisista seurauksista. Al Ghoutan asukkaat toivoivat, että jakamalla nämä kauheat tapahtumat sosiaalisessa mediassa he saisivat maailman huomion ja kansainvälinen yhteisö reagoisi nopeasti. (Syrian Archive 2023.)

7.4 Todisteet väkivallasta: Tadamonin traaginen kohtalo

Valtion virkamiesten rikoksista vuotaneiden videoiden jakaminen on keino raportoida valtion väärinkäytöksiä. Tämä tarkoittaa, että kun jaetaan videoita, joissa valtion virkamiehet syyllistyvät rikoksiin, se toimii tapana kiinnittää huomiota ja raportoida valtion väärinkäytöksistä ja laittomasta toiminnasta. Siinä on toisto Syyrialaisilla kansalaisilla on oikeus tietää jokaisesta valtion tekemästä rikoksesta, ja vapaan median on varmistettava tämä tieto. (Omari 2022.)

Vuonna 2019 julki tulleet videot paljastivat kauhistuttavan tapahtuman vuoden 2013 Tadamonin verilöylyn Damaskoksessa, jossa syyrialaiset sotilashenkilöt teloittivat 288 siviiliä, mukaan lukien naisia ja lapsia. Tutkimukset ei ainoastaan vahvistunut videoiden aitoutta, vaan paljasti laajemman kaavan hallinnon julmuudesta, mukaan lukien systemaattiset joukkotuhot, vankeus ja seksuaalinen

väkivalta. Videot tekevät näistä tapahtumista vieläkin järkyttävämpiä, sillä tekijät olivat syyrialaisia tiedotushenkilöitä, jotka olivat suoraan yhteydessä presidenttiin Bashar al-Asadiin. Heidän rennot eleensä ja jopa hymyt kameraan katsoessaan ovat syvästi häiritseviä. Useimmat uhrit olivat siviilejä, joiden silmät oli teipattu ja kädet sidottu muovisilla nauhoilla.

New Lines -ryhmä löysi tietoja Tadamonin videosta tekemällä huolellista työtä, joka alkoi akateemisessa seminaarissa Pariisissa vuonna 2019. Tutkija Üngörille näytettiin kamala video syyrialaisen ystävän toimesta, mikä paljasti, että syyrialainen sotilastiedustelu ja kansalliset puolustusvoimat tappoivat siviilejä Tadamonissa, videon päiväys oli 16. huhtikuuta 2013 mutta tarkan paikan löytäminen oli vaikeaa, koska siellä oli paljon tuhoa. Kuitenkin tämä video sai heidät hakemaan apua vastarintaliikkeen aktivisteilta ja kapinallisryhmiltä.

Koska he eivät voineet matkustaa Syyriaan, heidän tutkimusavustajansa, jolla oli paikallisia kontakteja, teki haastatteluja, jotka valaisivat Tadamonin tragediia. (Shahhoud & Üngör 2022.) Monet perheet eivät tienneet siepatuista lapsista, mutta videot, kuten Tadamonin verilöylyn video, johti Siamin perheen tunnistamaan poikansa. Waseemin äiti menetti toivonsa löytää poikansa ja turvautui Jumalan apuun. Kun hän näki Tadamonin videon, hän rauhoittui ja sai tietää poikansa kohtalon. (Omari 2022.)

8 Taistelu totuuden puolesta

8.1 Toimittajien riskit Syyrian konfliktissa

Kun alun perin Syyrian protestit muuttuivat täysimittaiseksi aseelliseksi konfliktiksi, tilanne muuttui äärimmäisen vaaralliseksi toimittajille. Toisella puolella oli Syyrian hallitus ja sen vaikuttavat sotilaalliset ja turvallisuusvoimat, toisella puolella oli hajanainen oppositio, joka koostui erilaisista aseellisista ryhmistä, joilla oli erilaisia tavoitteita ja liittolaisuuksia. (Amnesty International 2013, 6.)

Tässä kaaosmaisessa tilanteessa kansainväliset toimittajat kohtasivat suuria vaikeuksia raportoida tilanteesta tarkasti, hallitus hallitsi tiukasti median saantia, mikä vaikutti toimittajien mahdollisuuksia kertoa konfliktista omasta näkökulmastaan. Seurauksena jotkut toimittajat kääntyivät näiden oppositioon kuuluvien aseellisten ryhmien puolueen toivoen saavansa heitä pääsyn alueille, joilla siviilit kärsivät hallituksen hyökkäyksistä. Jotkut toimittajat menettivät henkensä yrittäessään tuoda totuutta maailman tietoon. Yksi tällainen traaginen tapahduma koski Marie Covinia, erittäin arvostettua amerikkalaista sotatoimittajaa, joka työskenteli UK pohjaiselle Sunday Times lehdelle hän ja ranskalainen valokuvatoimittaja Remi Ochlik menettivät henkensä 22. helmikuuta 2012. Heidät surmattiin, kun hallituksen joukot ampuivat miesten suojaksi rakennettua väliaikaista mediatilaa Homsin kaupungissa. (Amnesty International 2013, 6.)

Billy Six, saksalainen journalisti, lähti Syyriaan tutkiakseen konfliktia Arabikevään aikana. Hän saapui kapinallisten hallitsemiin alueisiin Syyrian hallituksen kieltäytyttyä myöntämästä viisumeita ulkomaisille toimittajille. Six pidätettiin syyrialaisen sotilaan toimesta, mikä johti hänen vangitsemiseensa eri vankiloissa. Hän koki karuja olosuhteita Human sotilasvankilassa ja todisti muiden vankien pahoinpitelyä. Hänet siirrettiin myöhemmin kuuluisaan Damaskoksen Palestiinan sivuliike 235, joka tunnetaan korkeista kuolevuuslukuistaan vankien kaltoinkohtelun vuoksi. Huolimatta ulkomaalaisesta asemastaan Sixiä syytettiin vakoilusta kuulusteluissa, hän kärsi aliravitsemuksesta ja huonoista olosuhteista johtuen. Epätoivoisena hän kirjoitti viestin sellinsä seinälle, minkä seurauksena muut vangit saivat tietää hänen tilanteestaan. Hänen tarinansa valottaa toimittajien kohtaamia riskejä ja haasteita Syyrian konfliktin raportoinnissa. (Omari 2018.)

Maaliskuusta 2011 tammikuuhun 2012 Syyria todisti useita merkittäviä tapahtumia, joilla oli syvälliset vaikutukset maan journalistiseen alueeseen. Maaliskuusta 2011 alkaen, kun protestit levisivät Syyriassa, hallitus asetti tiukkoja viisumirajoituksia ulkomaisille toimittajille, ja Syyriassa toimivat ulkomaiset toimittajat joutuivat tiukan valvonnan kohteeksi ja heitä karkotettiin joissain

tapauksissa. Huhtikuussa 2011 Al Jazeera TV keskeytti toimintansa Syyriassa tiukkojen olosuhteiden ja henkilökuntansa ahdistelun vuoksi. Tiukat määräykset ja hyökkäykset syyrialaisia toimittajia vastaan johtivat virtuaaliseen uutispimenykseen tietyillä alueilla maaliskuun 2011 ja joulukuun 2011 välillä, tänä aikana uutisointi nojautui vahvasti median aktiivistien ja kansalaisjournalistien tallentamaan videomateriaaliin. (Amnesty International 2013, 22.)

Vuoden 2012 aseelliset vastarintaryhmät saavuttivat kontrollin tiettyihin osiin Syyriaan, ulkomaiset toimittajat pyrkivät saamaan pääsyn näille alueille usein epävirallisesti, ylittämällä Turkin tai Libanonin rajat näiden ryhmien avulla. Vaikka tämä lähestymistapa mahdollisti pääsyn, altisti toimittajat suurille riskeille. Heidän oli myös matkustettava yhdessä aseellisten vastarintaryhmien kanssa tai tehdä yhteistyötä kansalaisjournalistien ja median aktiivistien kanssa kiertääkseen hallituksen tarkastuspisteitä ja päästäkseen tiettyihin alueisiin raportointia varten. (Amnesty International 2013, 22.)

Committee to protect journalists (CPJ) järjestön mukaan, vuodesta 2011 lähtien Syyriassa 137 toimittajaa on menettänyt henkensä. CNN:n Clarissa Ward korosti syyrialaisien kansalaisjournalistien kohtaaminen suurempia riskejä verrattuna länsimaisiin toimittajiin, jotka raportoivat Syyriasta. Syynä on se, että näillä paikallisilla toimittajilla usein puuttuu koulutusta, suojarahusteet, taloudelliset resurssit ja tuki suurilta mediayhtiöiltä.

Sen lisäksi, heidän kuolemansa saa huomattavasti vähemmän kansainvälistä huomiota verrattuna länsimaisiin toimittajiin, jotka kohtaavat samoja vaaroja. Tämä herättää oleellisen kysymyksen: miksi niin monet siviilit valitsivat vaarantaa henkensä dokumentoidakseen kansannousut ja niitä seuranneen sisällissodan? Länsimaiset toimittajat selittävät, että syyrialaiset uskoivat, että näyttämällä maailmalle tilanteensa todellisuuden, kansainvälinen yhteisö pakotettaisiin puuttumaan ja tarjoamaan apua. (Lebowitz 2020.)

8.2 Syyrian median kehittäminen

Kansainväliset kansalaisjärjestöt, joita rahoittavat eri länsimaat, ovat tuottaneet joukon hankkeita, joiden tavoitteena on parantaa itsenäisen syyrialaismedian laatua ja muuttaa kansalaisjournalistit ammattitoimittajiksi. Erään aleppolaisen toimittajan sanoi: ”Alussa oli tarve tiedottaa maailmalle, mitä Syyriassa tapahtuu, tavalliset ihmiset ottivat käyttöön matkapuhelimet ja alkoivat ottaa kuvia ja videoita Syyrian tilanteesta. Kuitenkin viiden vuoden median koulutuksen jälkeen on havaittavissa ammattimaisuuden tason nousu näiden ihmisten keskuudessa. Jotkut ystäväistäni, jotka eivät aikaisemmin tieneet, miten kameraa käytetään, työskentelevät nyt arvosetussa uutistoimistossa kuten Reuters”. (Issa 2016, 21.)

Yhdysvaltain hallitus aloitti tuki itsenäiselle mediatoiminnalle Syyriassa, ohjelman osana sille myönnettyjä ei aseellisia avustuksia Syyrian konfliktiin vastauksena. Ohjelma käynnistettiin vuoden 2012 loppupuolella ja sitä hallinnoi aluksi Bureau of conflict and Stabilization Operations (C.S.O). Ohjelman tavoitteena on hyödyntää median kehittämistä Syyrian hallituksen ulkopuolella vahvistamaan kohtuullisia voimia ja vastustamaan ääriajattelua sekä sen levittämistä. Ohjelman merkittävä osa tuesta kohdistui radioiden tarjoamiseen laitteineen ja tukeen. Radio valittiin tehokkaaksi välineeksi, koska internetin saavutus kapinallisvaltaisilla alueilla oli rajoitettua, mikä mahdollisti laajan yleisön tavoittamisen paikallisesti. Entinen Yhdysvaltain virkamies, joka tuntee ohjelman hyvin, on kertonut, että C.S.O myönsi vuosittain noin 12–13 miljoonaa dollaria median tukemiseen. (Issa 2016, 21.)

Yhdysvaltain ulkoministeriö haluaa auttaa syyrialaisia saamaan luotettavaa ja asiaankuuluvaa tietoa. He haluavat myös taistella virheellistä tietoa vastaan, vahvistaa syyrialaista mediaa, jotta se voi haastaa virheellistä tietoa, jota hallitus edistää, tukea ihmisoikeuksia ja tarjota seurantaa Syyrian poliittiselle prosessille, jotta se olisi läpinäkyvämpää ja edistäisi yhtenäisyyttä kansan keskuudessa

Syyrian hallitseva hallitus kommentoi Yhdysvaltain ulkoministeriön myöntämää apurahaa itsenäisen syyrialaisen median tukemiseksi, että Yhdysvaltojen myöntämä miljoonien dollarien tuki kyseenalaisille tiedonvälineille, joiden tarkoituksena on vahingoittaa Syyrian mainetta, osoittaa Yhdysvaltain päättäväisyyttä jatkaa paikallisiin, alueellisiin ja kansainvälisiin yleisiin mielipiteisiin. Samalla se paljastaa jatkuvan hyökkäyksen Syyrian itsenäisyyttä vastaan ja puuttumisen sen sisäisiin asioihin. (Enab Baladi 2023.)

8.3 Syyrian median eettinen kehitys

Konfliktissa luotettavan tiedon löytäminen on usein erittäin haastavaa, sillä vähäinen määrä luotettavia lähteitä johtaa propagandan ja väärän tiedon leviämiseen. Kansalaisjournalistit ovat ainoita, jotka pysyvät välittämään tiedon maailmalle ja tuovat julki väkivallan ja ihmisoikeusloukkausten todelliset mittasuhteet. Silti tämä riippuvuus kansalaisjournalisteista vaarallisessa tilanteessa herättää monimutkaisia eettisiä kysymyksiä perinteisille mediatyhtiöille. (Issa 2016, 3–5.) Konfliktialueilla paikalliset yhteisöt ja yleisö luottavat enemmän kansalaisjournalisteihin kuin vakiintuneisiin mediatyhtiöihin. Tämä dynamiikka mahdollistaa kansalaisjournalisteille tärkeiden ja avoimien suhteiden luomisen konfliktin uhrien kanssa. Siksi oli välttämätöntä kouluttaa ja opettaa kansalaisjournalistit tehokkaasti journalistiikan eettisiin perinteisiin. (Uiterkamp 2022.)

Eettinen Journalismi Syyrian Mediassa (EJSM) on ohjelma, joka pyrki kehittämään Syyrian mediaa tarjoamalla luotettavaa uutisointia ja edistämään eettistä journalismia. Ohjelma toimi vuosina 2016–2021 ja oli toteutettu Free Press Unlimited (FPU) järjestön ja Lebanese Association for Societal Synergy (Synergy-Takamol) järjestön yhteistyönä. EJSM:n päätavoitteina oli, mediakyvykkyyksien vahvistaminen, tarjoamalla koulutusta ja tukea yli tuhannelle media-alan ammattilaisille, mukaan lukien kansalaisjournalistit.

He pyrkivät myös vakiinnuttamaan luotettavat ja itsenäiset mediainstituutiot Syyriassa, vähentää polarisaatiota syyrialaisessa yhteiskunnassa ja kiinnittää huomiota eettiseen uutisointiin ja sukupuolisensitiiviseen raportointiin. (Uiterkamp 2022.)

8.4 Syyrialainen kansalaisjournalisti äitinä sodan keskellä

Vaikka valokuvaus ja uutisraportointi ovat olleet merkittäviä Syyrian vallankumouksessa ja ihmisten kärsimyksen välittämisessä, on olemassa syyrialaisia kansalaisia, jotka ovat pyrkineet luomaan merkittäviä mediakokonaisuuksia, jotka säilyvät vuosikymmenien ajan dokumentaationa siitä, mitä Syyriassa tapahtui, kuten dokumentointielokuva nimeltään ”For Sama”. Dokumentti ”For Sama” tarjoaa vaikuttavan ja syvästi inhimillisen kuvauksen elämästä Aleppon piirityksen aikana Syyriassa vuonna 2016. Se kertoo tarinan Waad al-Kateabista syyrialaisesta kansalaisjournalistista ja äidistä, joka dokumentoi sodan kauheuksia, mukaan lukien ilmahyökkäysten jälkiseuraukset ja lasten kasvattaminen väkivallan keskellä. (Kermode 2019.)

Mikä tekee tästä dokumentista erityisen vaikuttavan, on sen tapa kuvata Waadin kaksijakoista roolia. Hän on äiti, joka yrittää selviytyä vanhemmuuden haasteista erittäin vaarallisessa ympäristössä, ja toisaalta hän on kansalaisjournalisti, joka haluaa todistaa Syyrian tapahtumien totuuden ja jakaa sen maailmalle. Elokuvan tekijä Waad al-Kateab uskoo, että jakamalla tarinansa ja Syyrian kaupungin nimeltä Aleppon totuuden, he voisivat tavoittaa vaikutusvaltaisia henkilöitä. Al-Kateab väittää, että hiljaisuus sekä Aleppon sisältä että kansainväliseltä yhteisöltä olisi ollut katastrofaalista. Ilman ulkoista apua, syyrialaiset pelkäsivät, että heidät jätettäisiin ilman apua ja että he joutuisivat kokemaan vaikeudet yksinään. (Mullen 2019.)

Britti Vogueussa julkaistussa haastattelussa Waad kertoo päättäväisyydestään tallentaa kaikki tapahtumat ympärillään. Hän tunsi vahvan velvollisuuden tallentaa kuvia eikä nähnyt muita vaihtoehtoja näissä poikkeuksellisen haastattavissa olosuhteissa. Waad kertoo, että Aleppon asukkaiden joukossa oli vastakkaisia mielipiteitä kuvaamisesta; osa uskoi, että kamera oli ainoa väline kertoa Syyrian tilanteesta, toiset taas kyseenalaistivat kuvaamisen arvon, koska he kokivat, että kansainvälinen yhteisö oli seurannut heidän tilannettaan vuosia ilman tehokasta toimintaa. Myös Waad itse pohti kuvaamisen merkitystä, erityisesti silloin, kun tuntui, ettei konkreettista muutosta voitu saavuttaa.

Kuitenkin Waad osoittaa erityisen surulliset hetket sairaalassa, jotka vahvistivat hänen päättäväisyytensä dokumentointiin, kun surullinen äiti omasta suuresta menetyksestään huolimatta pyysi Waadia jatkamaan kuvaamista sanoen ”Kuvaa tätä”. Hänen pyyntönsä korosti sen, että jopa syvän surun keskellä kokemusten dokumentointi oli ensisijaisen tärkeää. Tämä kokemus vahvisti Waadin päätöstä, kuten hän kuvaa elokuvassaan ”For Sama”. Jatkaminen kuvaamista antoi hänelle syyn olla paikalla ja tunsi, että hänellä oli tarkoitus vaikeuksien keskellä. (Mcdermott 2020.)

9 Tulokset

Tämä opinnäytetyöni on käyttänyt Syyrian sodasta tehtyä tapaustutkimusta keinona kertoa siitä, miten kansalaisjournalismi kehittyi Syyriassa ja miten se muutti tilannetta siellä. Analyysin avulla tarkastelin kansalaisjournalismin historiaa ja sen kokemuksia Syyriassa, ja näin pystyin vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Ensimmäinen vaihe on vastata kysymykseen, mikä on kansalaisjournalismi, se on käsite, jossa tavalliset ihmiset osallistuvat mediasisällön tuottamiseen ja jakamiseen erilaisten mediavälineiden avulla. Kansalaisjournalismin perusajatuksena on, että se tarjoaa uuden äänen perinteisessä mediakentässä ja pyrkii yhdistää yleisön ja uutiset. Tämä ilmiö on kehittynyt erityisesti viime vuosikymmeninä, siitä syystä, kun kansalaisyhteisöt ovat muuttaneet käsitystä kansalaisten osallistuminen journalismiin.

Kansalaisjournalismi korostaa aktiivista osallistumista ja tiedon jakamista, mikä on vastaus perinteisen lehdistön mahdolliseen epäonnistumiseen julkisen keskustelun tukemisessa.

Toinen tutkimuskysymys opinnäytetyössä on se, miten kansalaisjournalismi on kehittynyt. Kansalaisjournalismi on saanut merkittävän kehityksen internetin myötä, kun verkkosivustojen määrä kasvoi. Vuonna 2004 Web 2.0 alustojen, kuten WordPressin ja BlogSpotin, avulla ihmiset saivat mahdollisuuden julkaista omia verkkosivustojaan sekä syöttää sisältöä valtamediaan. Sen lisäksi internet mullisti uutisten jakelun, antaen ihmisille välitöntä pääsyä tietoon ja mahdollisuuden osallistua uutisoinnin luomiseen. Kansalaisjournalismi-termin muokkasivat tapahtumat, kuten 9/11-iskut ja Aasian tsunami vuonna 2004. Myös Iranin vaalipaneelit vuonna 2009, jolloin Twitter auttoi protestoijia ilmaisemaan itseään ja ylläpitämään tiedotusta, kun perinteiset mediat olivat hiljaa.

Vaikka eettiset kysymykset liittyvät tasapainoiluun koulutettujen toimittajien ja tavallisten kansalaisjournalistien välillä, koulutettuja toimittajia pidetään usein luotettavampina. Kuitenkin kansalaisjournalisteilla on omia etujaan, kuten kyky raportoida haasteellisista paikoista ja tallentaa tapahtumia eri näkökulmista. (Hoskins & O’Loughlin 2010.) mukaan, kansalaisjournalismilla on iso rooli Syyriassa, koska tätä sotaa ei olisi voitu kattaa eikä ymmärtää ilman uusien medioiden rooli huomioimista.

Tämä johtaa kolmanteen tutkimuskysymykseeni: miten kansalaisjournalismi vaikutti Syyrian tilanteeseen. Median välittämän sodankäynnin käsite korostaa median ja sodankäynnin voimakasta vuorovaikutusta nykymaailmassamme. Kyse ei ole vain siitä, että media raportoi sodista, kyse on siitä, miten media on olennainen osa sotien havainnointia ja ymmärtämistä. Kansalaisjournalismin nousu Syyrian kontekstissa edustaa merkittävää muutosta mediassa, se osoittaa, että yksilöt, joilla on älypuhelimet voivat vaikuttaa siihen, miten maailma näkee konfliktit. Kun levisi laajat mielenosoitukset Syyriassa vuonna 2011 alkaen, syntyi tarve ilmaista poliittisia ja taloudellisia huolia.

Kansalaisjournalistit, kuten bloggaajat ja Twitterin käyttäjät, nousi keskeiseksi välineeksi jakaa välitöntä tietoa ja ainutlaatuista näkökulmaa Arabikevään tapahtumista. Tämä tekee konfliktista helpommin lähestyttävän ja tunteellisesti vaikuttavan maailmanlaajuiselle yleisölle. Olisiko konflikti päättynyt nykyiseen tilaansa, jos Twitteriä, YouTube ja muita sosiaalisen median alustoja ei olisi ollut? Nämä alustat mahdollistivat kansalaisjournalisteille välineen yhteistyöhön ja viestintään ulkomaailman kanssa, mikä puolestaan sai aikaan länsimaista reagoitua. Valtion vahva mediahallinta, sensuuri ja äänien tukahduttaminen ovat olleet pitkään ongelmia Syyriassa.

Esimerkiksi vuoden 1982 Hama-verilöyly, joka pysyi pitkään piilossa, kun taas nykyaikana vastaavat tapahtumat eivät voisi pysyä samalla tavalla salassa. Itsenäisillä mediakanavilla ei ole ollut vapautta vuosikymmeniin, ja hallitus on rajoittanut tiedonvälitystä tiukasti. Mutta internet on muuttanut tilannetta, mahdollistaen tiedon jakamisen nopeasti ja laajasti, mikä on ollut haaste hallituksille. Syyrian konfliktin tapauksessa väitetään, että vaikka Syyriasta tulevat uutiset kansalaisjournalismilta saattaa vaikuttaa totuudenmukaisilta ja moraalisesti vaikuttavilta sen kontekstin vuoksi.

On tärkeää ottaa huomioon mahdolliset poliittiset motiivit tiedon luomisen jakamisen taustalla. Tämä viittaa siihen, että Syyrian tilanteessa osa kansalaisjournalismista voi olla vaikuttanut poliittisista vääristymistä tai eduista, jotka voivat vaikuttaa esitettyjen tietojen tarkkuuteen ja aitouteen. Mutta mainitsemani opinnäytetyössä Waadin tarina, syyrialainen kansalaisjournalisti ja äiti, joka kuvasi dokumenttielokuvan tarjotakseen syvällisen ja inhimillisen näkymän siihen, mitä Syyriassa tapahtui vuonna 2016.

Waad uskoi, että jakamalla nämä kokemukset he voivat tavoittaa vaikutusvaltaisia ihmisiä ja herättää tietoisuutta Syyrian tilanteesta. Vaikka joillain oli eri mielipiteitä kuvaamisen merkityksestä, Waad tunsu vahvan velvollisuuden dokumentoida nämä tapahtumat, erityisesti traagisissa hetkissä. Syyrian jatkuessa konfliktia, oli tarpeen antaa kansalaisjournalisteille koulutusta omia taitoja kehittämiseksi. Mainitsin opinnäytetyössä eettisen journalismi

Syyrian mediassa (EJSM) ohjelma, jonka tavoitteena on pyrkiä parantamaan Syyrian median tilannetta tarjoamalla kurssia ja tukemalla kansalaisjournalistia. Tavoitteena oli myös vahvistaa mediainstituutioita Syyriassa ja edistää eettistä uutisointia sekä sukupuolisensitiivistä raportointia. (Uiterkamp 2022.)

10 Pohdinta

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten kansalaisjournalismi voi vaikuttaa yhteiskuntaan ja mikä on sen rooli konfliktialueilla kuten Syyria. Kansalaisjournalismin nousu Syyrian kontekstissa osoittaa selkeästi, että media ja sodankäynti ovat vuorovaikutuksessa nykymaailmassamme. Se ei ole rajoitettu pelkästään siihen, että media raportoi sodista vaan korostaa sitä, miten medially on keskeinen osa sotein havainnoinnissa ja ymmärtämisessä. On myös huomioitava, että internetin kehitys on ollut keskeinen rooli kansalaisjournalismin kehittymisessä. Internet ja sosiaalinen media tarjoavat tilaa, jolla ihmiset voivat jakaa nopeasti tietoa ja saada maailman huomion.

Tämä on antanut mahdollisuuden nopeaan ja laajan vaikuttamiseen, mikä on erityisen tärkeää konfliktialueilla, joissa perinteinen media voi olla rajoitettua tai sensuroitua. Työskentely tämän aiheen parissa mahdollisti minulle paremman ymmärryksen siitä, miten tavalliset ihmiset voivat vaikuttaa uutisointiin ja tiedonvälitykseen omista lähtökohdistaan. Opinnäytetyö oli haasteellinen, mutta samalla opettavainen. Sain syvempää tietoa tutkimusmenetelmistä ja aineistojen analysoinnista, ja minulla on nyt parempi käsitys siitä, miten mediamaailma toimii. Olen erityisen kiinnostunut kansalaisjournalismin vaikutuksesta naisten rooliin Syyrian konfliktissa. Naisten osallistuminen kansalaisjournalismiin on ollut merkittävässä roolissa tietoisuuden lisäämisessä konfliktin vaikutuksista ja ihmisoikeusloukkauksista.

Nautin opinnäytetyön tutkimusosion kirjoittamisesta, kun tavallaan kaikki oli ennestään tuttua, koska olen kasvanut Syyriassa keskellä sotaa ja näin paikan päältä kansalaisjournalismin nousun. Opinnäytetyön kirjallisuuskatsauksen puoli

oli itselleni haastavaa, kun kaikki oli uutta, kuitenkin se oli täydentävän ja osuvan aiheeltaan. Opinnäytetyön tuloksista voidaan nähdä olevan hyötyä opetusmateriaalina, erityisesti niissä aiheissa, jotka koskevat kansalaisjournalismia. Se voi myös auttaa tulevia opiskelijoita olemaan paremmin varautuneita medialisen tiedon arviointiin ja ymmärtämään, miten kansalaisjournalistit voivat edistää ihmisoikeuksia ja demokratiaa konfliktialueilla.

Lähteet

- Allan, S., Thorsen, E. 2009. Citizen journalism: Global perspectives. New York: Peter Land publishing. Google-kirjat. https://books.google.fi/books?id=MFh_D-eGQWsC&printsec=frontcover&hl=ar&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false. 17.9.2023.
- Allan, S. 2013. Citizen witnessing: Revisioning journalism in times of crisis. Cambridge: Polity Press. Google-kirjat. <https://urly.fi/3dSm>. 16.9.2023.
- Amnesty International. 2013. Shooting the messenger. Peter Benenson House https://www.amnesty.org.uk/files/syria_shooting_the_messenger.pdf. 24.10.2023.
- Atassi, B. 2012. Breaking the silence over Hama atrocities: Witnesses of bloody events in the Syrian city in 1982 speak as protest force open the veil of fear and secrecy. <https://www.aljazeera.com/features/2012/2/2/breaking-the-silence-over-hama-atrocities>. 28.10.2023.
- BBC trust. 2012. A BBC trust report on the impartiality and accuracy of the BBC's coverage of the events known as the "Arab Spring". Loughborough university communication research center. <https://urly.fi/3g1B>. 23.10.2023.
- Cavatorta, F. 2012. Arab spring: The awakening of civil society. A general overview. Dublin city university. School of law and government. Opin näytetyö. <https://www.iemed.org/publication/arab-spring-the-awakening-of-civil-society-a-general-overview/>. 19.10.2023.
- Context. 2016. Frontline Insight: Syria's citizen journalists. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=qxipsGdvhzs>. 24.10.2023.
- Dwivedi, A. 2013. Citizen journalist. International journal of communication and media studies. Opin näytetyö. https://issuu.com/tjprc/docs/2_citizen_journalist.full/1. 16.8.2013.
- Enab Baladi. 2023. Us grants \$15 million for independent Syrian media, regime is angry. <https://english.enabbaladi.net/archives/2023/01/us-grants-15-million-for-independent-syrian-media-regime-is-angry/>. 24.10.2023.
- Goode, L. 2009. Social news, citizen journalism and democracy. New media & society 11 (8), 1288-1290. <https://core.ac.uk/download/pdf/357253433.pdf>. 12.10.2023.
- Grossman, L. 2009. Iran Protests: Twitter, the medium of the movement. <https://content.time.com/time/world/article/0,8599,1905125,00.html>. 16.9.2023.
- Gruber, Fredrick C. 1961. Foundations for a philosophy of education. New York: Thomas Y. Crowell Company.

- Haas, T. 2006. The practice of public journalism worldwide: A comprehensive overview. Brooklyn college, the city university of New York. International journal of translation. Opinnäytetyö. <https://www.gelbukh.com/IJT/IJT-Template.pdf>. 13.10.2023.
- Hoskins, A. & O'Loughlin, B. 2010. War and the media. Cambridge: Polity Press.
- Howard, M.E. 2019. How journalists and the public shape our democracy. Georgia: Georgia Humanities Council. https://www.georgiahumanities.org/wp-content/uploads/2019/03/MediaGuide_Web.pdf. 19.10.2023.
- Hughes, W. 2011. Citizen journalism: Historical roots and contemporary challenges. Western Kentucky University. Opinnäytetyö. <https://urly.fi/3dSf>. 5.10.2023.
- Issa, A. 2016. Syria's new media landscape: Independent media born out of war. The middle east institute. https://www.mei.edu/sites/default/files/publications/PP9_Issa_Syrianmedia_web_0.pdf. 25.10.2023.
- Jurrat, N. 2011. Mapping digital media: Citizen journalism and the internet. Open society foundations. <https://urly.fi/3dSP>. 8–9. 16.9.2023.
- Joyce, M. 2007. The citizen journalism web site "OhmyNews" and the 2002 South Korean presidential Election. The Berkman center for internet & society at Harvard university. Opinnäytetyö. https://cyber.harvard.edu/sites/cyber.law.harvard.edu/files/Joyce_South_Korea_2007.pdf. 17.9.2023.
- Karlekar, K.D., Radsch, C. 2012. Adapting concepts of media freedom to a changing media environment: Incorporating new media and citizen journalism into the freedom of press index. Essachess. Journal for communication studies 1(9),4-5. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2161601. 19.10.2023.
- Kermode, M. 2019. For Sama review- affecting chronicle of life in war-torn Aleppo. <https://www.theguardian.com/film/2019/sep/15/for-sama-review-documentary-aleppo-syria>. 25.10.2023.
- Khamis, S. Gold, P.B., Vaughn, K. 2012. Beyond Egypt's "Facebook revolution" and Syria's "Youtube uprising:" Comparing political contexts, actors and communication strategies. University of Maryland. College Park. Opinnäytetyö. https://www.researchgate.net/publication/267383659_Beyond_Egypt%27s_Facebook_Revolution_and_Syria%27s_YouTube_Uprising_Comparing_Political_Contexts_Actors_and_Communication_Strategies. 19.10.2023.
- Kim, Y. & Lowrey, W. 2015. Who are citizen journalists in the social media environment? Personal and social determinants of citizen journalism activities. Digital journalism 3 (2), <https://urly.fi/3fqv>. 12.10.2023.
- Kuula, A. 1999. Toimintatutkimus: kenttätyötä ja muutospyrkimyksiä. Tampere: Vastapaino.
- Lebowitz, M. 2020. The risks of relying on citizen journalists to cover the war in Syria. <https://nieman.harvard.edu/articles/risks-of-relying-on-citizen-journalists-to-cover-war-in-syria/>. 26.10.2023.

- Lievrouw, L. 2011. *Alternative and activist new media: digital media and society series*. Cambridge: Polity press. Google-kirjat. <https://urly.fi/3dSQ>. 17.9.2023.
- Lippmann, W. 1998. *Public opinion*. New Jersey: New Brunswick.
- Looney, M. 2018. How Syria's citizen journalists are developing their skills, ethical standards. <https://ijnet.org/en/story/how-syrias-citizen-journalists-are-developing-their-skills-ethical-standards>. 24.10.2023.
- Lynch, M. Freelon, D., & Aday, S. 2014. Syria's socially mediated civil war. *Blogs and bullets*. 01.01.2014. Blogi. <https://www.files.ethz.ch/isn/176084/PW91-Syrias%20Socially%20Mediated%20Civil%20War.pdf>. 24.10.2023.
- Mahoney, T. 2012. Citizen journalism needs a dose of journalistic ethics after sandy. 6.11.2012. Huffpost. https://www.huffpost.com/entry/hurricane-sandy-citizen-journalism_b_2082596. 17.9.2023.
- Malik, S., Black, I. & Hassan, N. 2011. Teenage victim becomes a symbol for Syria's revolution. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/world/2011/may/31/syria-unrest-teenage-victim-hamza>. 23.10.2023.
- Mcdermott, K. 2020. From Aleppo to the Oscars: Meet the Syrian mother who made the most powerful film of the year. <https://www.vogue.co.uk/arts-and-lifestyle/article/for-sama-waad-al-kateab>. 25.10.2023.
- Mellor, N. 2007. *Modern journalism: problems and prospects*. Great Britain: Servis filmsetting Ltd.E-Book. <https://urly.fi/3g69>. 25.10.2023.
- Merrill, J.C., Gade, P.J. & Blevens, F.R. 2001. *Twilight of press freedom. The Rise of people's journalism*. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. Google-kirjat. <http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/16006/1/53.pdf.pdf>. 16.9.2023.
- MTV uutiset – Kauppalehti. 2021. Tällainen on maailman ensimmäinen www sivu- löytyy 30 vuotta myöhemmin samasta paikasta. <https://urly.fi/3dSN>. 19.11.2023.
- Mullen, P. 2019. For Sama and for Syria: An interview with Waad al-Kateab and Edward Watts. <https://povmagazine.com/for-sama-waad-al-kateab-edward-watts-hot-docs-interview/>. 26.10.2023.
- Omari, M. 2018. The Syrian detainee that saved a German journalist: the dangers of being a foreign correspondent in Syria. <https://www.atlantic-council.org/blogs/syriacouncil/the-syrian-detainee-that-saved-a-german-journalist-the-dangers-of-being-a-foreign-correspondent-in-syria/>. 24.10.2023.
- Omari, M. 2022. Op-Ed: The Tadamon massacre: Why publishing videos of mass atrocities matters. <https://syriadirect.org/op-ed-the-tadamon-massacre-why-publishing-videos-of-mass-atrocities-matters/>. 28.10.2023.

- Open News Room. 2012. Citizen journalism: A primer on the definition, risks and benefits and main debates in media communications research. <https://archive.ccrvoices.org/cdn.agilitycms.com/centre-for-communication-rights/Images/Articles/pdf/Citizen-journalism-primer-ONR2012.pdf>. 16.9.2023.
- Pateman, C. 1970. Participation and democratic theory. Cambridge University press: New York. Google-kirjat. <https://www.google.fi/books/edition/Participation+and+Democratic+Theory/OWduBAAQ-BAJ?hl=fi&gbpv=1&dq=Pateman+Participation+and+democratic+theory.%C2%A0&printsec=frontcover>. 19.10.2023.
- Roberts, J. & Steiner, L. 2012. Ethics of citizen journalism sites. Academia. https://www.academia.edu/2291679/Ethics_of_Citizen_Journalism_Sites. 17.9.2023.
- Rosen, J. 1999. The Action of the Idea. Public Journalism in Built Form. Teo ksesa Glasser, Theodore L. (toim.). The Idea of Public Journalism. New York: The Guilford Press. 21–23.
- Rosen, J. 2008. A most useful definition of citizen journalism. <https://urly.fi/3dSh>. 11.11.2023.
- Schudson, M. 2008. News and democratic society: past, present, and future. The Hedgehog Review. <https://urly.fi/3fq6>. 13.8.2023.
- Schlesinger, P. & Tumber, H. 1994. Reporting crime: the media politics of criminal justice. Oxford: Clarendo Press.
- Shahhoud, N. & Üngör, Ü.U. 2022. How a massacre of nearly 300 in Syria was revealed: War crime researchers tricked Assad intelligence officers into confessing to the crime, and a chilling journalistic investigation followed. <https://newlinesmag.com/reportage/how-a-massacre-of-nearly-300-in-syria-was-revealed/>. 26.10.2023.
- Sirianni, C. & Friedland, L. 2001. Civic Innovation in America: Community Empowerment, Public policy, and the movement for civic renewal. California: The Regents of the university of California.
- Staff, R. 2011. Highlights: Syrian president Bashar al-Assad's speech on unrest. 20.6.2011. Blogi. <https://www.reuters.com/article/us-syria-assad-speech-idUSTRE75J1U720110620>. 23.10.2023.
- Syrian Archive. 2023. The Al Ghouta chemical attack dataset-findings. <https://syrianarchive.org/en/datasets/chemical-weapons/ghouta/findings>. 25.10.2023.
- Syrian female journalists network. 2014. Our Projects. SFJN. https://media.sfjn.org/en/our_projects/#. 25.10.2023.
- The stichting female journalists network. 2016. Women in emerging Syrian media: A critical discourse analysis (2011-2016). SFJN. <http://www.sfjn.org/research-en.pdf>. 25.10.2023.
- Trainer, M. 2018. Want to be a citizen journalist? You might be one already. <https://share.america.gov/want-to-be-citizen-journalist-you-might-be-one-already/>. 23.10.2023.
- Uiterkamp, T. 2022. Ethical journalism for Syrian media. <https://www.comminit.com/global/content/ethical-journalism-syrian-media>. 25.10.2023.

Woodstock, L. 2002. Public journalism's talking cure: an analysis of movement's problem and solution narratives. 3(1). 43-45. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/146488490200300101>. 17.9.2023.